

ხალგაზრდა ვეროელი

საფურცელი
9
ოქტომბერი
№ 110 (11596)
1990

ქვემოთ გვიჩვენებს
1921 წლიდან

ახალგაზრდული საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი

ფასი 8 კაპ.

საქართველოს
ბიზნისი

1920 წლის ივნისში მხატვარმა ევგენი ლანსკაემ დახატა 25 მარკის ღირებულების ბანკნოტი, რომელიც 1921 წლიდან უნდა გამოესულიყო მიმოქცევაში.

ალვადგინოთ პროცენტული ფული
იხ. მკ-3 გვ.

დღეს, საყოველთაო საჯაროობის პერიოდში, როცა ხალხი ითხოვს სუკის საიდუმლო საცავებისა და იმპოვიდებულ საიდუმლო „ფოლიანტების“ გამოზუღურებასაც კი, ცოტა უცნაურად მოგვეჩვენა საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციაში სადისციპლინო კომისიის სხდომის ყველასგან დაფარულად ჩატარება, თუნდაც იმიტომ, რომ მასზედ ფოთში მომხდარი უკვე გახმაურებული, უპრეცედენტო, უმსგავსო ფაქტი უნდა განხილეთ. მართლაც ყველასათვისაც ცნობილი, თუ რა მოხდა ფოთის სტადიონზე. შეურაცხვეს თბილისის „იბერიის“ ფეხბურთელები, სცემეს წარსულში სახელგანთქარაველ ფეხბურთელს რევანში კოტეჯის ვილს. არადა, დღესაც თვალწინ გვიდგას პირველი ეროვნული ჩემპიონატის გახსნა, როცა 80 ათასი თბილისელი გულშემატკივარი ფეხზე ამდგარი ტაშით აცილებდა ფოთელ ფეხბურთელებს. ამის საპასუხოდ კი ფოთელ ვაიკულშემეტკივართა ერთმა ნაწილმა (არ გვიანდა ბრალი ფოთის ყველა გულშე-

რეპლიკა

რუბად, რუბად... არვიზ ბაგვიგოს! ვის აკლავს ხელს ინსპირაცია?

მატიკივარს (დავით) ცემა-ტყუებით გამოაცოცხლა თბილისელები. ტენდენციურობას ვერავინ დაგვწყამებს. დიღმის ბაზაზე გამართული ცნობილი პრესკონფერენციის გამო თუ ვინმემ გააკრიტიკა და საკმაოდ მწვავედაც „იბერიელები“, „ახალგაზრდა ივერიელები“ იყო. ამდენად, თბიქტურობის დაცვის მიზნით, ისიც უნდა ვთქვათ, რომ ალბათ თბილისელებსაც მიუძღვით „წვილი“ ფოთის ინციდენტში; მაგრამ, მოგეხსენებათ, ფეხბურთი

ემოციური თამაშია და, როგორც იტყვიან, კონფლიქტი მისი კოლორიტული თანმდევი თვისება გახლავთ. მაშ, ვურტყათ ყოველმატჩში ერთმანეთს და გავლაზობთ ჩამოსული სტუმრები, მითუმეტეს თუ მოგვიგეს და ე. ი. ამისი „ობიექტური“ მიზეზიც გვაქვს. დავივიწყოთ სტუმარ-მასპინძლობის ელემენტარული წესები, ვის აქვს ამის უფლება? ვის აქვს უფლება დაივიწყოს, რომ თბილისის „იბერია“

ეს ქართული ფეხბურთის ისტორიაა, მისი ყველაზე ბრწყინვალე ფურცელია და რომ იგი დღესაც ყველაზე საყვარელი და პატივსაცემი გუნდია. ყველაფერ ამის დავიწყება ქართული ფეხბურთის წარსულის დავიწყებაა, მისი შეურაცხყოფა ქართული ფეხბურთის შეურაცხყოფაა. ამდენად, მომხდარი სამარცხვინო ფაქტი ჩვენი საერთო ტკივილია და ყველას განსაზღვრული. ჩვენი მიზანია ის იყო, რომ

მასზე გულახდილად გვემსჯელო, მკითხველისთვის მიგვეწოდებინა სრულყოფილი ინფორმაცია სადისციპლინო კომისიის სხდომის შესახებ. მაშ, რატომ დასჭირდა კომისიის „საიდუმლო სერობა“, რატომ მოაფარეს ჟურნალისტთა თვალს საკითხის განხილვა, ხომ არ გრძელდება ის მანვე ტრადიცია, როცა ყველაზე დიდი „საიდუმლო“ ფეხბურთის კულისებთან იყო დაკავშირებული, როგორ შევადგასოთ კომისიის თავმჯდომარის ბ-ნ ომარ გოგიაშვილის, ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტის ბ-ნ ალექსანდრე ჩივაძის, გენერალური მდივნის ბ-ნ დავით კვიციანი „თავაზიანი“ უარი? ხომ არაა ეს უწყებრივ, ვიწრო ინტერესების დამცველთა პოზიცია? ვის აძლევს ხელს კონსპირაცია? საპასუხოდ, ალბათ, ოპონენტები რაიმე დოკუმენტს თუ მის ცალკეულ მეტყველ პუნქტებსაც მოიშველიებენ, მაგრამ მგონი დიდგა დრო, ასეთი ბიუროკრატული ინსტრუქციების გაუქმებისა და ბარიერების მოშლისა. საჯაროობა დროის მოთხოვნაა.

გპჭირდება სიბრძნე და პოლიტიკური ბაზრისებობა

დღეს მთელს საქართველოში ეროვნული მოძრაობის არსებული აღმავლობაა. მთელი ქართველი ხალხი, საზოგადოების ყველა ფენა, მცირე გამოწვევის გარდა, აქტიურად არის ჩაბმული საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის წინადადებას საქმეში. ეს ბუნებრივია. ქართველი ყველა, რა საზოგადოებრივი მდგომარეობაც არ უნდა ეკავოს მას და რა პოლიტიკურ შეხედულებასაც არ უნდა იზიარებდეს, განსაკუთრებით ვალდებულია, იდგეს თავის ერთადერთ, განუყოფელ იზიარებელს მის ქირსა და ლხინს.

ამ თვალსაზრისით, საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის ხელმძღვანელობა საგრძობად პასიურობას იჩენს. ალბათ, წინაპართა მიერ შემკვიდრებული დღევანდელი ცოდვები და ზოგიერთი საკუთარი, გარკვეულ ფსიქოლოგიური შეგავლენას ახდენს მის პოზიციასზე.

საქართველოს სუკმა უკვე მერამდენად საჯაროდ განაცხადია, რომ დღეს ეროვნულ პოზიციებზე, მაგრამ ნიშნდობილია ის ფაქტი, რომ მის განცხადებებში არც ერთხელ არ არის ნათქვამი, რომ ის დღეს საქართველოს სრული დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის პოზიციასზე. სუკში ჩატარებული უმნიშვნელო გარეგნულ კონსულტაციურ ოპერაციას მისი პოლიტიკისა და ფუნქციების ცვლილებები არ მოჰყვია. ის კვლავ რჩება კომუნისტური პარტიის ნების აღმასრულებლად და თავისი საქმიანობით უპირისპირდება სხვა პოლიტიკურ პარტიებს, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს და მთლიანად ეროვნულ მოძრაობას.

საქ. მისი ასეთი მოქმედება, საქართველოს კონსტიტუციის უხეშად დარღვევა, რომელიც არსებობს აქამდე მართლაც არაა დამართლებელი. კომუნისტური პარტიის მონაპოვოს სახელმწიფოს მართვის საქმეში. ეს კიდევ ერთხელ ადასტურებს იმ მოსაზრების სისწორეს, რომ აუცილებელია სამართლებრივი ორგანოების სრული დემოკრატიზაცია. დიდი ხანია ეს საკითხი მომწიფდა, მაგრამ კომიტეტის ხელმძღვანელობა კვლავ ყოფიანობა თუ შეგნებული უმოქმედობის პოზიციასზე დგას. მე პირადად, ჩემი მოქალაქეობრივი მოვალეობის კარგახსოვად, „ნიშნად“ დამწვეული ნებართვის გარეშე უკვე გამოვედი კომუნისტური პარტიის რიგებიდან.

სუკში კვლავ ძველებურად გრძელდება კადრების შერჩევის მანკიერი მეთოდი, რომლის მიხედვითაც, ახალი თანამშრომლების მიღების დროს უპირატესობას ანიჭებენ რუსული ორიენტაციის მქონე პირებს. ეს, თქმა არ უნდა, სრულიად სხვა მიზნებს ისახავს, ვიდრე უშიშროების მამულიშვილები

ბით კომიტეტის დაკომპლექტებას. არარაზროვნად რუსეთთან კადრების გაყვას პოლიტიკის, რომელმაც ასეთი ფართო ხასიათი მიიღო ამ ბოლო პერიოდში. საქართველოს სუკ-ის ქართული თანამშრომლებს რამდენიმე წლით გაზავნა რუსეთში სამუშაოდ, მათ ნაკლებად კი იქიდან ჩამოჰყავი რუსი ეროვნების თანამშრომლები. რა ახსნა შეიძლება მიეცეს ამ ფაქტებს? ვფიქრობ, პასუხის გაცემა ძნელი არ იქნება.

საქართველოში დღეს უმძიმესი პოლიტიკური ვითარებაა. ჩვენი ერი ისტორიის გაგასაყარზე დგას. დღეს გვირდება ჩვენი ერთობა ისე, როგორც არასდროს, გვირდება სიბრძნე და პოლიტიკური გამჭვირვაობა. დღეს უნდა დაგვამტკიცოთ, რომ დირსნი ვართ; ვიყოფილებთ ჩვენი დიდი წინაპრების შთამომავლებად.

ყველა ქართველი, ყველა, ვინც ქართულ მიწაზე ცხოვრობს, საქართველოში მოქმედი ყველა ორგანიზაცია და პოლიტიკური მიმდინარეობა, მხოლოდ საქართველოს ინტერესებს უნდა ემსახურებოდეს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, მას ჩვენს მიწაზე ადგილი არა აქვს.

წინააღმდეგურ წერილი რედაქციის წინააღმდეგ უკვე გამოქვეყნებულია, რომელიც უკვე წინააღმდეგურად უგვიგება ჩემი ოცნებითი კვლევის განცხადება, მომხიბვლოდა კორექტივის შეტანა ჩემს წერილში, რომ უკვე ნათქვამის განმეორება არ გამოიხატოდა. მთლიანად ვუპირისპირდები მათ სამომავლო გეგმებს, მაგრამ ერთ რამეში კი ვერ დავეთანხმები: სუკ-ის რეგებიდან გამოვიყვანო ჩემი მიზნების მიტოვება. ვიდრე საქართველო რუსეთის იმპერიის შემადგენლობაში იქნება, მანამ იარსებებს სუკ-ი. თუ მისი რეგებიდან გამოვიყვანო პარტიულად განწყობილი პირები, მაშინ ხელის ვერადა შექმნილი ვაკუუმი ანტი-ეროვნული ძალები შეავსებენ და, როგორც იტყვიან, „უპატრონო ეკლესიას ეშმაკები დაეპატრონებიან“, რაც ეროვნულ მოძრაობას დამატებით სინელეებს შეუქმნის. ვერც ალტერნატიული ეროვნული უშიშროების ორგანოების შექმნა გადაწყვეტს პრობლემას, რამდენადაც მას არ ექნება შესაძლებლობა

წინ აღუდგეს სუკის მუსოლი-პროვოკაციებს ან რეპრესიებს ეროვნული მოძრაობის მიმართ, ამდენად, ეროვნული ძალებს გამოსვლა სუკ-ის რეგებიდან სრულიად საწინააღმდეგოდ შეეძლებათ.

დრო არ ითმენს. საქირა, ყველა მამულიშვილი, ვისთვისაც ძვირფასია ჩვენი სამშობლოს ბედობა, მხარში ამოუდგეთ ეროვნულ მოძრაობას და როგორც პოეტი ჰატოვანდ ამბობს: „დავდგეთ იქსადაც ქარიშხალია“. დაბნე, დავდგეთ არა პარტი სტეკით, არამედ საქმით, რათა ჩვენი წვლილი შევიტანოთ ამ დიდ საქმეში.

მე პირადად საჯაროდ ვაცხადებ, რომ:

- სასვებით ვუპირისპირდები ეროვნულ მოძრაობას, საქართველოს სრული დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის საქმეში.
- მოვითხოვ დამოუკიდებელი ეროვნული უშიშროების ორგანოების შექმნას, რომლის უპირველესი მოვალეობა მოცემულ ეტაპზე იქნება ეროვნული მოძრაობის დაცვა მტრული ძალების ხელყოფისაგან.
- დაუყოვნებლივ განხორციელდეს უშიშროების ორგანოების სრული დემოკრატიზაცია.
- ჩვენი ყოველდღიურ საქმიანობაში ვიხელმძღვანელოთ პრიციპით: „მე ვარ ჩემი ერის მსახური და არა ჩემი ერის მთავრობისა“.

თამაზ ადამია,
საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის თანამშრომელი.

გთხოვთ, მონორარი ვადარიცხვით შეგზავნოს კონსულტაციის სახელმძღვანელო ფონდში.

დღეს ჩვენ შეითვალთ სამხაჯიროზე ორი წერილი გამოგვავცხ. ორივე მათგანის ავტორი სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის თანამშრომელია. მათი პოზიცია და მოთხოვნები დრომ უკვე დააყენა დღეს წესრიგში. შეიძლება ბევრმა იცის, რომ სომხეთის უშიშროების სახელმძღვანელო წამოიყენა დემოკრატიზაციის მოთხოვნა.

ჩვენ აქაც ერთ-ერთი ბოლო უნდა ვიყოთ?
რედაქცია იმედოვნებს, რომ ამ წერილებს სუკი გამომზადების გეგმე არ დატოვებს.

ავტორის მოკლე ბიოგრაფიული ცნობა

დაიბადა 1956 წელს. 1973 წელს დაამთავრა ხაშურის სკოლა, 1982 წელს — ქუთაისის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ხელმძღვანელობის განყოფილება, მუშაობდა ხაჯატოვოვილო ქარხანაში ავტოშეკეთებელად, შემდეგ კომკავშირულ საბუნაოზე. 1985 წლიდან სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის თანამშრომელია. 1981 წლიდან 1990 წლის სექტემბრამდე იყო სკპ წევრი.

უშიშროების ორგანოებში ჩემი მუშაობის ხუთი წელი. დამთავრა საზოგადოებრივ-პოლიტიკური პროცესების განვითარების ისეთ სფეროებს, როდესაც საშუალება შეიქმნა მოვლენებში დაინახო მთლიან დინამიკაში და როდესაც სიტუაცია შედარს ორივე მხრიდან აჩვენებს.

ჩემი სურვილია ვაგვიზიაროთ ზოგიერთი მოსაზრება იმ საკითხებზე, რომლებიც აუცილებელია იცოდეს ყველა ქართველმა ადამიანმა, რამეთუ ტაბუდადებული დაწესებულება. — საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტი — ეს არის სამსახური, ანუ დაც თანამშრომელთა უმეტესწილის ქართველები შეადგენენ.

დღეს ძალიან ბევრს კამათობენ უშიშროების კომიტეტის შესახებ, თხზავენ ათასგვარ კორს და ლეგენდებს მის საქმიანობაზე, მიტიწებებ ითხოვენ მის რეორგანიზა-

გაგზნა კვანძი

ციას, დაშლას და ა. შ. ამასთან, ცხადია, რომ სახელმწიფოს პირობებში აუცილებელია ხელისუფლების აღნიშნული ინსტიტუტი. მით უმეტეს, თუ გავითვალისწინებთ საქართველოს გეოგრაფიულ მდებარეობას, იმ პოლიტიკურ სიტუაციებს, რასაც დღეს აღდგა აქვს მსოფლიოში. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ იმ პირობებში, რა პირობებშითაც დღეს არსებობს საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტი, ის ქართველ ხალხს მართლაც არა სჭირდება.

დღეს საქართველოში დროა კრიზისის განიცდის სახელმწიფო ხელისუფლების ყველა ორგანო და მათ შორის უშიშროების კომიტეტიც. თავი და თავი ამ დროს კრიზისის ყველა კარგად მოეხსენება, მაგრამ დღესაც, როდესაც კომუნისტური პარტია ცდილობს თავისი პევემონური როლი შეინარჩუნოს საზოგადოებრივ ცხოვრებასა და საქმიანობაში, ჭიუტად ცდილობს ხელიდან არ გაუშვას ნაკადი სანდო იარაღი უშიშროების კომიტეტის სახით და კვლავ ამოქმედოს ის მისი პარტიული მიზნების განსახორციელებლად, მიზ-

ნებისა, რომლებსაც ბევრი არაფერი აქვს საერთო ხალხის ეროვნულ ინტერესებთან.

გარდა ამისა, რომელიც პირდაპირ თუ ირიბად შეეხო ყველას და ყველაფერს, ჭეშვარიტობით გვერდს უვლის თითო პარტიის და აქედან გამომდინარე უშიშროების კომიტეტის საუბარი გარდაქმნაზე, დემოკრატიზაციაზე და საჯაროობაზე ნაადრევია.

ეროვნული მოძრაობის ახალ ეტაპზე გადასვლამ, ხალხის პოლიტიკური დონის ამაღლებამ ბევრი თეთრი ლაქა გამოაჩინა. სოციალისტური ინსტიტუტის სამოცდაცამეტე წლის არსებობის მანძილზე უშიშროების სამსახური, სხვა საქმესთან ერთად, ასრულებდა პარტიის დამსჯელი ორგანოს ფუნქციას და მათი ამ სისამაიანი საქმის კვალი დღესაც ზნაბავს კაცობრიობას.

უშიშროებას ერთპარტიული შეამხედველობა არ ესაჭიროება, მას ქვეყნის პარლამენტზე უნდა მოუვაროს და სანამ ის არ განთავსდებოდა ერთპარტიული დოქტრინისაგან, პრობლემა გადაუჭრელი დარჩება.

დღევანდელი საქართველოს სა-

ხელმწიფო უშიშროების კომიტეტი, სწორედ რომ ვალდებულია ბოდიში მოინახლოს ქართველი ხალხის წინააღმდეგ მომავალში იმსახუროს ხალხს, და არა ერთ რომელიმე პარტიას.

ამასთან ისმის კითხვა: ვინ უნდა დაგაკეთოს ეს? — ალბათ მისმა ხელმძღვანელობამ. მოუხედავად ღრმად ვაეთვიტნობიერებისა, იმისა, რომ ეს აუცილებელი და საქირა, ისმის მორბივი კითხვა: აქლებვერ კი ამის უფლება? არა, არადა უშიშროების კომიტეტის ხელმძღვანელობა, როგორც ჩანს, ჭერ ვერ გამოსულა პარტიის და ცენტრის ტყვეობიდან, ვერ იღებს თავის თავზე დამოუკიდებლად მოქმედების პასუხისმგებლობას. სჭირდება ასეთი უშიშროება ქართველ ხალხს? — ალბათ, არა.

საქართველოში არ არსებობს დაწესებულება, უწყება, რომელიც იმე ძლიერი იყოს მიჯაჭვული ცენტრთან, როგორც უშიშროების კომიტეტი. „ანამესტრიკობის“ მავნე ტრადიცია აქ ჭერ კიდევ ძლიერ ფესვებზე დგას.

უნდა ვიფიქროთ, რომ საქართველოს უშიშროების კომიტეტში

ცენტრიდან გამოგზავნილი პირების მიერ წამყვანი თანამდებობის დაკავება არის სწორედ პროცესების იჭიდანვე წარმართვის მცდელობა.

პირველი რამე, შეხედველობაში მაქვს საკადრო პოლიტიკისთან დაკავშირებული საკითხები. ზნირად უპირატესობით სარგებლობს არა პროფესიონალიზმი და ეროდიცია, ერისშვილობა და მამულის სიყვარული, არამედ მთავარია ცენტრისა და მისი პოლიტიკის უცილობელი შესრულება. ცხადია, ეს ტენდენცია გარკვეულ საშრობობას უქმნის ქართველ ხალხს და თვით უშიშროების პარტიისა და წესიერ თანამშრომლებს, რომლებიც ჭერ კიდევ შემორჩა ამ სამსახურს.

ახელია ამ კვანძის გასხნა, მაგრამ უშიშროების კომიტეტის ყველა თანამშრომელი დღეს უნდა რეეკოდოს, რომ თუ ჩვენ გვიწინა, რომ ხალხი გვერდობოდეს, პარტიის გეცემდეს, ხმა აიმაღლოს, რათა თავი დაეკლივით ცენტრის დიქტატს და რომ ამ სამსახურს ხელმძღვანელობდნენ პროფესიონალი ერისშვილები და არა პარტიული ფუნქციონერები.

პარადოქსულად ჩანს, მაგრამ ასეა, დღეს უშიშროების კომიტეტს სჭირდება მხარდაჭერა და თანდგომა საზოგადოების პროგრესული ძალების, ძალების, რომლებიც ხვალინდელ თავისუფალ დამოუკიდებელ საქართველოზე ფიქრობენ.

თამაზ ხარციძე
გთხოვთ, მონორარი ვადარიცხვით დემოგრაფიული საზოგადოების ფონდში.

ნაილო „ახალგაზრდა იუვერელის“ რედაქტორის

დიდად პატივცემული ბატონო რედაქტორო!

როგორც მოგესხენებათ, 6 ოქტომბერს, შაბათს მარტვილში დიდი ზეიმი — ჭყონდილობა გაიმართა. წორვას, რომელიც 12 საათისთვის დამთავრდა, და სეზიმო დადგმას შორის, რომელიც საღიბნოში დაიწყო 17 საათზე, თავშეყ-

რილ საზოგადოებას თავისუფალი დრო ჰქონდა. საღიბნოში, დაიბნების საზაფხულო რეზიდენციის წინ, მშვენიერ პარკში, 14 საათიდან უკვე შეკრებილი იყო, სულ ცოტა, 30 ათასი ადამიანი, რომელიც საზიმო ნაწილის დაწყებას უცდიდა. როგორც სპეციალობით ფილოლოგს და ქართული კულტურის ის-

ტორიკოსს, მე, ბუნებრივია, სურვილი მქონდა რამდენიმე სიტყვა მომესხენებინა შეკრებილი საზოგადოებისათვის იმის თაობაზე, რა მნიშვნელობა ჰქონდა თავის დროზე საქართველოსათვის ჭყონდილობა მოღვაწეობას და რა საერთო მანძილები საქართველოს ამოცანებსა და დღევანდელი საქართველოს ამოცანებს შორის. ვთხოვე მკრთონი იმას, ვის ზელთაც იგი იყო, მაგრამ მტკიცე უარი მივიღე იმ საბაბით, რომ ჩემი გამოცვლა დაარღვევდა ზემის კომპოზიციას — ზემისას, რომელიც მხოლოდ სამი საათის შემდეგ უნდა დაწყებულიყო!

ამ ფაქტს, ალბათ კომენტარი არ სჭირდება. მე შგონი, მისი მიზეზი არის მხოლოდ შიში, ვაი თუ მავანისა და მავანის გამოსვლის შემდეგ საქართველოს სახალხო ფრონტმა ცოტა მეტი ხმა მიიღოს საქართველოს უზენაესი საბჭოს მომავალ არჩევებზე, ზოლო კომპარტიამ, ორგანიზაცია „სტალინიზა“, თანხმობისა და აღორძინების კავშირმა — ან აგრარიკოსთა კავშირმა — ცოტა ნაკლებით. გთხოვთ, თქვენი გაზრევის საშუალებით შეახსენოთ მეითხველებს, რომ ჩვენი მარადიული მიზნების კიდევ ერთხელ განცნობიერება და ამ მიზნებისკენ სწრაფვაში ჩვენი ურთიერთსოლი-

დარობის კიდევ ერთხელ დემონსტრირება არასაკლებ მნიშვნელობა აქვს ადამიანს, ვიდრე საქართველოს, სახალხო ფრონტის საარჩევნო ინტერესების შესრულება (რაც ჯამში, ისევ საქართველოს ინტერესების შესრულებაა). განა სირცხვილად და მტრის გასაცინებლად არ გვეყთვა ის გარემოება, რომ საარჩევნო თემის, რომელიც დღეს ჩვენი ინფორმაციის საშუალებები-სადაც ძირითადი თემა უნდა იყოს, ჩვენს პრესაში თუ ტელევიზიაში ნაკლებად ადგილი ეთმობა?!

პატივისცემით ნოლარ ნათაძე.

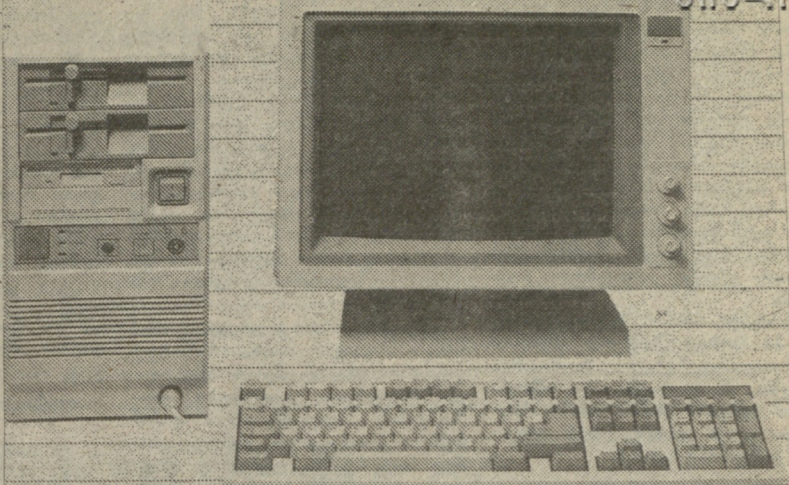

SMALL AND DYNAMIC!

12MHZ SPEED

ADVANCED TECHNOLOGY FOR TODAY AND TOMORROW!

386 COMPUTER SYSTEM

საბუნებისმეტყველო მეცნიერებანი

და მცირე საშუალებით საზოგადოებას „ალფა“ ბიზნესობი:

მსოფლიოს ნებისმიერი ფირმის უახლოეს კომპიუტერებს

ხელმისაწვდომ სახელმწიფოებში ფასდაკლებით (საბოლოო

მანეთი, როგორც გადასახადებით, ისე ნაღდი

ანგარიშით).

ცნობისათვის: კოსტავას ქ. №14. ტ. 93-32-86. 93-38-52,

93-31-49.

აღვადგინოთ პროვინული ფული

ქართული სახელმწიფოებრიობის მრავალსაუკუნოვანი ისტორიის ერთ-ერთ საიმედო ნივთიერ წყაროდ გვევლინება ქართული ნუმიზმატიკა, რომელიც ძველი წელთაღრიცხვის VI საუკუნიდან იღებს სათავეს.

ქართული ფულის ისტორიაში ორი ძირითადი ეტაპია: ნუმიზმატიკური, რომელიც მოიცავს 25 საუკუნოვან დიპლომატიას და ბონიტატურის, რომელიც სულ ექვსწლიან (1918-1924 წ.წ.) ისტორიულ ხარისხში ლოკალიზდება. ქართული ნუმიზმატიკის შესახებ მრავალი გამოკვლევა არსებობს, ქართული ბონიტატა კი სრულიად შეუსწავლელია.

ქართული ფულის ისტორიას დეტალური შესწავლა სჭირდება. დიდი ივანე ჯავახიშვილის სიტყვებით რომ ვთქვათ: „არც ერთი ქვეყნის წარსულის ეკონომიკური ცხოვრების აღდგენა არ შეიძლება, თუ ფულისა და სახსრების შესახებ უტყუარი ცნობები ხელთ არ გვექნება“.

დღეს ბევრს მსჯელობენ საქართველოს ეკონომიკური დამოუკიდებლობის თაობაზე. ამასთანავე აღნიშნავენ ეროვნული ვალუტის აღდგენის საჭიროებასაც. ამა წლის 24 ივნისს, გაზეთ „რესპუბლიკაში“ დიბეჭდა ბატონ შოთა ქისტაურის სტატია „ეროვნული ვალუტა: არსი და აუცილებლობა“, სადაც მართებულია აღნიშნული, რომ: „ეროვნული ვალუტა, ისეთივე აუცილებელი და არსებითი ატრიბუტია სრული დამოუკიდებლობის გზაზე დამდგარი ხალხისათვის, როგორც ჰიმნი, დროა და გარემო“. ამას შესანიშნავად გრძობენ ლიტველებიც.

ამა წლის დეკემბრისათვის ლიტვის რესპუბლიკის განზრახული აქვს მიმოქცევაში გამოუშვას საკუთარი ვალუტა „ლიტვის“ სახელწოდებით. რომელიც ბრუნვაში ცვლის საბჭოთა ფულის ნი-

შნებსაც. ეს ხდება ლიტვაში, ჩვენში კი, მომავალი ეროვნული ფულის ერთეულის სახელწოდებაც არაა შეჩვეული. პრესაში ითქვა, რომ ქართულ ფულს შეიძლება „თეთრი“ ვუწოდოთ, რაც არასწორ წინადადებად მიმაჩნია, რადგან ძველ საქართველოში მოქმედებდა მონეტების იმ ლითონის ფერის შესაბამისი ზოგადი სახელწოდება ჰქონდათ, რომლებსაც იყენებდა. ამისა და მიხედვით, ოქროს მონეტებს — წითელი, ვერცხლისას — თეთრი, სპილენძისას კი — შავი ეწოდებოდა. ამიტომ უხერხული იქნებოდა, ქართული ფულის ერთეულისათვის ვერცხლის მონეტის ზოგადი სახელი გვეწოდებინა.

თუ გადავხედავთ ქართული ფულის ისტორიას, მასში იშვიათად თუ შეგვხვდება ფულის ნამდვილად ეროვნული სახელწოდება. მაგ., აბაზი, უხალთუნი, ალთუნი, პერპერა, დრაჰმა, მამუდი, შაური, ბიშტი, მინალთუნი, დრაჰმა, ფლური, დინარი, დირჰემი, თუმანი, აქურა და ა. შ. თითქმის ყველა არაქართული სახელწოდებაა.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ დღემდე ნაშარბული ფულის სახელწოდება „მანეთი“ ასევე არაქართული წარმოშობისაა. არაქართულია თვით სიტყვა ფულიც. სიტყვა მანეთი მომდინარეობს რუსულ ენაში დამკვიდრებული ლათინური „მანეტასაგან“, რომელიც რუსეთის იმპერიაში იხმარებოდა ვერცხლის ფულის — „რუბლის“ აღსანიშნავად. ეს აისახა ნიკოლოზ I ფულის რეფორმის შემდეგ მოქმედ ვერცხლის მონეტებზეც, რომლებზედაც წარწერილი იყო „Монета рубль“, ე. ი. ვერცხლის 1 რუბლის ნომინალის მონეტა. მას შემდეგ, რაც საქართველოში დამკვიდრდა რუსული მმართველობა, ფართოდ გავრცელდა

ტერმინი „მანეთი“. ამის გამო დღესაც, თანამედროვე სსრკ-ის ფულის ერთეულის — „რუბლის“ — ოფიციალური, გვერდულწერითი ქართული სახელწოდება არის „მანეთი“.

სხვათა შორის, საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ფულის ერთეულსაც „მანეთი“ ეწოდებოდა. თუმცა, ისიც უნდა გავხსენოთ, რომ განზრახული იყო ძველი ქართული ფულის ერთეულის სახელწოდების აღდგენა და მისი დამკვიდრება არაქართული წარმოშობის „მანეთის“ ადგილას. ამ მიმართულებით გადადიდა კონკრეტული ნაბიჯებიც. 1920 წლის ივნისში, მხატვარმა ევგენი ლანსერემ დახატა 25 მარჩილის ღირებულების ბანკნოტის პროექტი, რომელიც 1921 წლიდან უნდა გამოისულიყო მიმოქცევაში. ჩანს, იმდროინდელმა მთავრობამ ეს ტერმინი ამოიჩია ეროვნული ფულისათვის დასარქმევად.

მარჩილი ვერცხლის მონეტას ეწოდებოდა, რომელიც მიმოქცევაში იყო XVI-XVIII საუკუნის საქართველოში. როგორც ნუმიზმატმა რ. ქეზულაძემ დაადგინა, მარჩილი შეიძლება მდმდინარეობდეს ვენეციური ვერცხლის მონეტის — „მარჩელისაგან“. მარჩილი შეადგენდა 3 აბაზს ანუ 12 შაურს და გავრცელებული იყო ეროვნული მონეტის — ტალერის აღსანიშნავად. მარჩილი — ფული, ასე განმარტავს სულხან-საბა ორბელიანი თავის ლექსიკონში.

სამწუხაროდ, ისტორიული პროცესები ისე განვითარდა, რომ 1921 წლის თებერვლის ბოლოსათვის საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა გაქრა მსოფლიოს პოლიტიკური რუკიდან. საქართველოს მთავრობას მრავალი კეთილი საქმის განხორციელება არ დასცალდა. მათ შორის

ვერ აღდგა „მარჩილი“, როგორც ეროვნული ფულის სახელწოდება. თუ ჩვენ გავითვალისწინებთ ამას და მომავალ ქართული ფულის ერთეულს „მარჩილს“ დავარქმევთ, ამით ხორცს შევასხამთ დამოუკიდებელი საქართველოს მესვეურების ნამდვილად პატრიოტულ ჩანაფიქრს. რაც ბედის უკუღმართობით განუხორციელებელი დარჩა.

მაგრამ, თუ ქართველი ერის უმრავლესობა არ მოისურვებს „მარჩილის“ როგორც ტერმინის აღდგენას, კარგი იქნებოდა, თუ მომავალ ქართული ფულის ერთეულს ფრანგული „ფრანკისა“ და ლიტვეური „ლიტვის“ ანალოგიით „ქართს“ დავარქმევდით. დაე, დაიკავოს ქართულმა „ქართმა“ კუთვნილი ადგილი მსოფლიოს ფულად ერთეულებს შორის.

მოსაძებნია მომავალი ეროვნული ხურდა მონეტის სახელწოდებაც, რომელიც მიმოქცევაში საბჭოთა კავშირის ადგილს დაიკავებს. აწ განსვენებული მეცნიერის დავით კაპანაძის ცნობით, უძველესი ქართული ხურდა ფულის სახელწოდება იყო „ქერმა“, რომელიც ზოგჯერ „რვალით“ იცვლებოდა, გამართლებულად მიმაჩნია, ქართული ხურდა მონეტისა-

თვის „ქერმა“ გვეწოდებინა. აუცილებლად მიმაჩნია, გათვალისწინებული იქნეს მთელი ქართველი ერის შეხედულება, თუ რა შეიძლება ეწოდოს მომავალ ქართულ ფულს, „მარჩილი“ თუ „ქართი“, „ქერმა“ თუ „რვალი“, ალბათ. ამას რეფერენდუმი გააკრავს.

შეიძლება, ზოგმა მკითხველმა წერილში წამოჭრილი ჩემის აზრით, მეტად აქტუალური პრობლემა შეიგრძობოს. მაგრამ ხომ ნათელია, რომ სახელწოდების გარეშე არ არსებობს მსოფლიოს არცერთი სუვერენული სახელმწიფოს ვალუტა, ვალუტის გარეშე არცერთი ქვეყნის ეკონომიკა, ეკონომიკის გარეშე კი თავად სახელმწიფო.

დღეს ქართველი ერი არჩევანის წინაშე დგას. საკითხი ასეა დასმული. — ან ყველაფერი, ან არაფერი. ყველაფერი სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობიდან იწყება, დამოუკიდებლობა — ეკონომიკიდან, ეკონომიკა კი გამორიცხულია საკუთარი ვალუტის გარეშე.

ნიკო ჯავახიშვილი, ხტუნატი.

საპროვინული პროვინული პერიოდის პარტიისა და პოლიტიკის კავშირის საარჩევნო გზის განსჯა

ყველა დემოკრატიის კანდიდატს, წარდგენილს ბლოკის პარტიული სიით, გთხოვთ გამოცხადდეთ სამშაბათს, 9 ოქტომბერს, 18 საათზე ტერიტორიული მშენებლობის საპროექტო ინსტიტუტის სააქტო დარბაზში (სანაპიროს №4, ჩოგბურთის კორტების წინ).

საპარტიო პოლიტიკა ტრადიციულად დამახასიათებელია 9 პარტიის მსხვერპლი გახდნის უდასრულო ადამიანები. ჩანარათულია შევჩვენო და დასახიზრდა ახალით უდასრულო ადამიანი. მერე ამას, ივლისში, აფხაზეთის ამბები მოჰყავა. ჩვენს სატრალს და საწუხარს ემატებოდა, ცეცხლზე ნავთს ასხამდა ის დეზინფორმაცია, რასაც საკავშირო სინფორმაციო საშუალებები გადმოსცემდნენ და ბეჭდვდნენ, მერე კი საღვარგარეთის სინფორმაციო საშუალებებიც, მავანთა და მავანთა წყალობით, გაყალბებული ინფორმაციით საზრდოობდა. ამ შემთხვევაში ქართული პრესა, რომელიც თავგამოდებით წერდა ერთსა და იგივეს, ფაქტიურად უძლური იყო, რადგან მოგვსენებდათ ქართული პრესის ძირითადი მკითხველი საქართველოში და აქ არავის სტირდებოდა არაფრის მტკიცება, რადგან მთელი საქართველო იყო იმ დღეების თვითმხილველი. თავდაპირველად, სწორედ ამ ტრადიციამ, ამ სიმწარემ გადაწყვეტინა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოხუმის ფილიალის რექტორს, ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ ფელიქს ტყეზურჩავს გამოენახა ის საშუალება, რაც სხვა ქვეყნებთან უშუალოდ კავშირს უზრუნველყოფდა. ამას ისიც დამატდა, რომ საქართველოს დამოუკიდებლობას ეკონომიკური სიმტკიცისათვის ესაჭიროება მყარი ეკონომიკური შემოსავალი. არადა, ამის საშუალება, არც საამისო წყარო არსაიდან იყო. თბილისის უნივერსიტეტის სოხუმის ფილიალისა და მალაი ენერჯიზის ფიზიკის ინსტიტუტის თანამშრომელთა ჯგუფმა ამჯერად ყურადღება კონკრეტულად გადმოიტანა იმ დღეებზე, რომლებზეც უნდა მოგვეჩვენებოდა, ნურც წერილის კითხვას მიატოვებთ, ერთი წუთით წარმოიდგინეთ კონკრეტული თანამშრომელი საქართველოს საკუთრებაში. ეს არც ფანტაზიის ნაყოფია და არც 21-ე საუკუნის ოცნება. თუ ბატონ ფელიქს ტყეზურჩავს, მის თანაგრძობებს და ბევრ თანამოაზრეს დაეუფლებოდა, სრულიად მოკლე ხანში საქართველოს განკარგულებაში აღმოჩნდება დედამიწის ხელოვნური თანამშრომლის სეგმენტი, რომლის დანიშნულებაც იქნება საერთაშორისო კავშირგაბმულობის დამოუკიდებელი ქსელის შექმნა. ეს თანამშრომელი მოგვეყვას საშუალებას საქართველოს ნებისმიერი აბონენტიდან მსოფლიოს ყველა ქვეყანას დაეუკავშირდეთ, ასევე ნებისმიერ ქვეყანას დაკავშირებს ერთმანეთთან. და ამ კავშირების საფასურს გადაუხდინა საქართველოს, როგორც თანამშრომლის უშუალო მფლობელს. ამ თანამშრომლებთან შემოსული თანხა, როგორც წინასწარი გაანგარიშებით გაირკვა, 10 წელიწადში ნახევარ მილიარდ ამერიკულ დოლარს შეადგენს, ხოლო თავდაპირველად ამ იდეის განხორციელებას 100 მილიონი დოლარი დასჭირდება, მაგრამ საჭირო იყო სამედიკალური პარტიის მოძებნა, რომელსაც თანამედროვე გაუმხელელი ჩანაფიქრს, გაინდობოდა და არც დაფინანსება გახდებოდა თავსატეხი.

ასეთი პარტიის გამოძებნა, ამერიკის შეერთებული შტატების კორპორაცია „ვიდეოტელ ადვანტიჯი“, რომლის წევრები, სხვათაშორის, ამერიკაში მცხოვრები ქართველებიც არიან და მათ შორის ბატონ ფელიქს ტყეზურჩავს ყოფილი სტუდენტებიც. ამდენად, ნდობის ფაქტორი, რაც ასე აუცილებელი იყო ამ საქმის დაწყებისთვის, გადაიჭრა. ჩატარდა მეცნიერული ექსპერტიზა, ძირფესვიანად გაიანგარიშეს ყოველი, შემუშავდა სქემები და გაკეთდა დასკვნა — ეს იყო სასესებო რეალური, უდიდესი საქმე, რომელიც ორივე ქვეყნისთვის მომგებიანი იქნებოდა ისე, რომ საქართველოს არც ერთი კაპიტალს დადებდა არ მოუწევდა ამისათვის, არც რესურსებისა და ნედლეულის გაყიდვას და

რაც მთავარია, ეკოლოგიურად იქნებოდა უსაფრთხო. ამ თანამშრომლებისათვის საჭირო ყველა თანხას გაიღებდა მხოლოდ კორპორაცია. იქნებ შეეჩინებოდა ვაგინდათ, რატომ მიხვდა და მაინც საქართველოსთვის მოიხურავს ესოდენ დიდი სიკეთის ქმნა, რატომ სხვა ქვეყნებს თუ რესპუბლიკებს არ გაუჩინდათ მსგავსი სურვილი? საქმე შემდეგში მდგომარეობს — ეს არის სრულიად ახლებური, ქართველ მეცნიერთა მიგნება, რომლის თეორიაც თავად შესთავაზეს ამერიკელებს, ამ ხელოვნურ თანამშრომლებთან პირველი საქმიანი წინადადებებიც მოვიდა, მაგრამ მალე პროექტის განხორციელების საფრთხე დაემუქრა. ხელშეკრულების დადებამდე ორი კვირის თავზე, 4 სექტემბერს, საქართველოს კავშირგაბმულობის სამინისტრომ, ერთობლივად სპეციალისტებთან და სამთავრობო კომისიასთან შეუთანხმებლად გავზავნა დეპეშა კორპორაციაში, რომ სამინისტროს ხელშეკრულების ზოგიერთ პუნქტში შექმნიდა ცვლილებებს და საჭირო იყო ორი დღის უკან დადებული ხელშეკ-

ხოლო 5 თებერვლს, რუსთაველის გამზირზე კავშირგაბმულობის სახლთან მოეწყო მიტინგი, სადაც იდგის ავტორებთან, სპეციალისტებთან და კავშირგაბმულობის სამინისტროს წარმომადგენლებთან ერთად, იყვნენ ეროვნული მოძრაობის ლიდერები.

ირაკლი წაბიაძე — ჩვენი ბოიცია ახეთია: ყველა ვარიანტი, რაც საკომუნიკაციო საშუალებებს ეხება, აუცილებელია, რაც შეიძლება მაღალ დონეზე, სპეციალისტების მიერ იქნეს განხილული და

ახლებ, რომელიც ახლა იხილება — საერთაშორისო კონსოლური ტელეკომუნიკაციო სისტემის შექმნა — უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენისათვის, რომ საქართველო გავიდეს მსოფლიოს ახარეზზე, რომ ჩაერთოს ცივილიზებული ერების რიგში, ამის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს საფუძვლად სწორედ ამ ახალი სისტემის დანერგვა მიგვაჩნია. ჩვენ, აქედან გამომდინარე, ვგულშემატკივრობთ და, მომავალშიც ვუერთდებით ამ საქმეს.

საქართველო იზოლაცია უნდა გაარღვიოს

არ არსებობს ალტერნატივა...

ზავის სხვათაგან განსხვავებით, ერთი უპირობოა ექნება — საქართველოს ქსელის გამოყენება მსოფლიოს ყველა ქვეყნისათვის უფრო ხელსაყრელი იქნება პროექტის თავისებურების გამო.

ამ სისტემამ უნდა გაუწიოს კონკურენცია ყველა დღემდე არსებულს. ავტორები ვერცხრობით საიდუმლოდ ინახავენ იმას, თუ რაში მდგომარეობს ეს თავისებურებანი.

არსებობს ერთი საერთაშორისო კანონი, რომლის მიხედვითაც ვარკავშირგაბმულობის ქსელის მოწყობა შეუძლიათ მხოლოდ პოლიტიკურად და ეკონომიკურად დამოუკიდებელ სახელმწიფოებს. თანამშრომლის ქონის უფლებასაც მხოლოდ საერთაშორისო ორგანიზაცია „ინტელსატი“ იძლევა, რომლის გამგეობაში იყრის თავს მსოფლიოს კავშირგაბმულობის მსხვილი ცენტრები. იყო ერთი წინააღმდეგობაც — სისტემა უნდა შექმნას თანამედროვე სუპერტექნოლოგიის საფუძველზე, მაგრამ არსებობს ამერიკის კონგრესის კონტროლი, რომ სოკიალისტური ბლოკის ქვეყნებში ეს ტექნოლოგია არ დაინერგოს, მაგრამ, ვინაიდან, პარტნიორი, კორპორაცია „ვიდეოტელ ადვანტიჯი“ და რწმუნდა ქართველ მეცნიერთა შეთავაზებული იდეის რენჯებლობაში, გადაწყვიტა, ყველა კომპრომისზე წასულიყო. ვინაიდან საქართველო იბრძვის სრული სუვერენიტეტის მისაღწევად, კორპორაციამ ითავა, აიყვანოს იურიტიკები და მათი უამდგომლობით წინადადებით შევიდეს: საერთაშორისო ორგანიზაცია „ინტელსატი“, რათა საქართველოს დამოუკიდებელი ვარკავშირგაბმულობის ნებართვა მისცეს.

იდეის ავტორებმა საქონის დადებითად გადაჭრისათვის ვერც იდეე აპრილის თვეში შეიტანეს განცხადება საქართველოს მინისტრთა საბჭოში, სადაც სახელმწიფო არავის გაუწევია წინააღმდეგობა, რაც თავდაპირველად უთუოდ თანხმობის ნიშანი იყო, ხოლო 1990 წლის 22 აგვისტოს, როცა კორპორაციის პრეზიდენტი ჯოზეფი შვარცი ჩამოვიდა თბილისში ხელშეკრულების გასაფორმებლად, საქართველოს მინისტრთა საბჭომ, ხელშეკრულების პარალელურად გასცა საბუთი, რომ კორპორაციას ანდობდა წარედგინა საქართველოს ინტერესები საერთაშორისო საკომუნიკაციო ორგანიზაციაში. მოკლედ, საქმე აგორდა სასიყვეთოდ,

რულების ხელახლა გადასინჯვა. ეს, აუტიდიული თვალსაზრისით, უზაროდ, ხელშეკრულების დარღვევას ნიშნავდა, რაც ნებისმიერი ფირმისთვის ყოველად მიუღებელი და გაუმართლებელია.

და ეს მოხდა მაშინ, როცა შექმნილია სამთავრობო კომისიამ, რომელიც კავშირგაბმულობის სპეციალისტები, პროფესორები ნოდარ ხარატიშვილი და თამაზ კუპატიძე იყვნენ, იმუშავა, განიხილა ყველა შესაძლებლობა, წინადადება და დასკვნა მისი განხორციელების მიზანშეწონილობა. აღსანიშნავია ერთიც, საქართველოს ხელოვნური თანამშრომლის არსებობა მთლიანად გამოიცხადეს საკავშირო სამინისტროსადმი დაქვემდებარებას და მის კონტროლს... ქართველ ხალხს შესაძლებლობა ეძლეოდა მთელი მსოფლიოსთვის მიეწვდინა ხმა ყველას კონტროლისა და უშუალოდ მის გარეშე, თანაც ისე, რომ არაფერი წახდებოდა და გაფუჭდებოდა. მაგრამ, ამერიკის კორპორაციაში საქართველოს კავშირგაბმულობის სამინისტროდან 4 სექტემბერს მიღებული დეპეშის შემდეგ, ჩრდილი დააღვა იმ ნდობასა და ურთიერთობას, რაც ერთმანეთს ალუთქვეს პარტიის ორგანოში. შეიქმნა უხერხული სიტუაცია. იდეის ავტორებმა კვლავ საქართველოს მთავრობას მიმართეს, სადაც კვლავ მხარი დაუჭირეს მეცნიერებს და აღუთქვეს, რომ საქართველოს მთავრობის სახელით კორპორაციაში გაიგზავნებოდა დეპეშა, რომელშიც კიდევ ერთხელ იქნებოდა ხაზგასმული დადებული ხელშეკრულების ერთგულება.

სახალხო დეპუტატებმა პარმენ მარგველაშვილმა, ელდარ შენგელიამ, ლანა ლოლბერიძემ, ყველაფერი იღონეს, რათა არ დაეშვათ ამ ხელშეკრულების დარღვევა.

საქმეში ეროვნული მოძრაობაც აქტიურად ჩაება. 2 თებერვლს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეზოში, მოეწყო მიტინგი, ხოლო 4 თებერვლს უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში გამართა ტექნიკური ინტელიგენციის კრება-სემინარი, სადაც ცნობილია სპეციალისტებმა, ტექნიკური უნივერსიტეტის კავშირგაბმულობის ფაკულტეტის პროფესორ შასწავლებლებმა კვლავ დადასტურეს პროექტის განხორციელებისა და დადებული ხელშეკრულების აღდგენის აუცილებლობა,

ყველა ჩვენთაგანმა, მხარი უნდა დავუჭიროთ იმ პროექტს, იმ ხელშეკრულებას, რომელიც ჩვენი ქვეყნისათვის, ჩვენი ერისათვის იქნება მიზანშეწონილი და გამოხადება, რომელიც საქართველოს ოპერატიულ, პარდაპირ კავშირურთიერთობას უზრუნველყოფს და საერთოდ მოხდება საკომუნიკაციო საშუალებების მოდერნიზება და მათი აყვანა ცივილიზებული ქვეყნების დონეზე.

იქვე, მომიტინგეთა შორის რამდენიმე ქალბატონი გამოვარჩიე, რომლებიც შემთხვევით შეესწრენ ხალხმრავლობას, მერე კი კავშირგაბმულობის სახლში სამინისტროს მიერ გამართულ კონფერენციაზე დასწრების სურვილიც გამოთქვეს.

ნუნუ მაღალაშვილი — შევენახობისა და მზებლობის ინსტიტუტის თანამშრომელი. შემთხვევით მოვხვდი აქ. ისე კი მართალია ძუნწად, მაგრამ პრესის საშუალებით ვიცი ამ ახალი კავშირურთიერთობის დამყარების თაობაზე. ჩემი აზრი ახეთია — ჩემთვის, როგორც რიგით მოქალაქისათვის, ამ სიტუაციაში, ობიექტური დასკვნის გაკეთება შეუძლებელია. არის საუბარი, რომ რაღაც პროექტები, მიზნები კავშირგაბმულობის სამინისტროსაც აქვს. მომხრე ვარ იმისა, ყველა პროექტი, რაც საქართველოს მომავალს ეხება, რაც ხალხისთვის ეთდება, გამოქვეყნდეს პრესაში და თავად ხალხმა განხილოს და გადაწყვეტოს მხოლოდ კომპეტენტური და მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების დახმარებით.

მიტინგმა კავშირგაბმულობის სახლის დარბაზში, კონფერენციაზე გადაინაცვლა.

ირაკლი ბატიაშვილი — ეროვნული მოძრაობა, საქართველოს ეროვნული ფორუმი ამ საკითხის გადაწყვეტილ დაინტერესდა და ეს გახაგვიც უნდა იყოს, მართალია, ჩვენ არც ფიზიკურად ვართ, არც კავშირგაბმულობის მუშაკები, მაგრამ ზოგადად, როცა ქართველ მეცნიერთა იდეას გავყვებით, მივხვდით, რომ მართლაც და უდიდესი წვლილის შეტანა შეიძლება საქართველოს განვითარების საქმეში. თუმცა, აქ საქმე ეხება არც მარტო წვლილს ტექნიკურ-ეკონომიკური თვალსაზრისით, სი-

რუსლან მიქაბერიძე — ჩემი ხანით თქვენ წინაშე არაკომპეტენტური კაცი, რომელიც ამ საქმეში ვერ ეტყვივს. ნუ გაიკვირვებთ, მეც ძალიან არ მიყვარდა და, არც ახლა მიყვარს, როცა თეატრში, ახალი ხეყქაქლის განხილვისას, არაკომპეტენტური ხალხი მოდიოდა, ხელს აფაფურებდა, ახლიდან კეზავდა და კერავდა ყველაფერს. ნურც ის გაიკვირდებოდა, რაც ამ სამინისტროში მოხდა. ყველაფერი ძველებური მეთოდებით გაკეთდა, გვერდი აუარეს სპეციალისტებს და ამან დაბადა ის გაურკვევლობა. თუმცა გამოხადება ამ მდგომარეობიდან ძალიან ხადაა. ერთ დროს და არ ვიცი, ახლაც როგორ გრძელდება ეს ინერცია, ეს დაწესებულება „სხვების მოსმენის“ დაწესებულება იყო სხვა რამებთან ერთად. ახლა კი ჩვენი მოსმენაც მოგვიწევთ, აუცილებლად ანგარიში უნდა გაუწიოთ ეროვნულ მოძრაობას, ხმას ერისას და ყველაფერი თავის ადგილზე იქნება. ჩვენც მიგვაჩნია, რომ ხელის საფაფურებზე და კი არ მოვედით, არამედ იმიტომ, რომ დასხდნენ ქართველი სპეციალისტები და იმათ აჩრჩილი თუ რომელი პროექტი სჯობს: სხვა პრეტენზია ჩვენ არ გვქონია, კონსოლიდაციაზე თუ ვსაუბრობთ, კონსოლიდაცია არის გულდაიდ ეროვნული საქმეების კეთება, ხალხს ნურაფერს დაუშალავთ, ნურაფერს დავგარავთ და ყველაფერი თავის ადგილზე იქნება.

ფრიდონ ინჯია — კავშირგაბმულობის საშუალებათა სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი.

„მე იმედი მაქვს, რომ საქართველოს კავშირგაბმულობის სამინისტროს ხელმძღვანელობა შეცდომასა შეეყვანილი და აწი მაინც სწორად გადაწყვეტს პრობლემას, ვინაიდან ალტერნატიული პროექტი, მთელი პასუხისმგებლობით ვცხადებ, არ არსებობს. ვფიქრობ, კავშირგაბმულობის სამინისტროს მონოპოლიის დაკარგვა არ სურს და ამიტომაც დაგვიპირისპირდა, მაშინ, როცა ჩვენს გვერდით უნდა მდგარიყო.

კონფერენციაზე, საქართველოს კავშირგაბმულობის მინისტრმა ვლადიმერ კობახიძემ მის მონაწილეებს წაუკითხა დეპეშის ტექსტი, რომელიც იმ დღით გაიგზავნა ამერიკის შეერთებულ შტატებში.

„კორპორაცია „ვიდეოტელ ადვანტიჯის“ პრეზიდენტს ჯ. შვარცს. საქართველოს კავშირგაბმულობის სამინისტრო მთლიანად კისრულობს მასზე დაკისრებულ ვალდებულებას „ვიდეოტელთან“ 1990 წლის 22 აგვისტოს დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე. ამასთანავე, ჩვენ ვაქტუებთ ჩვენი წერილის ტექსტს გამოგზავნილს 1990 წლის 4 სექტემბერს.

ვიმედოვნებთ, რომ თქვენ მიიღებთ ზომებს, რათა წარმოადგინოთ ტექნიკურ-ეკონომიკური დასახუთება და შენახების პროექტი დათქმულ დროში. ახლად შექმნილი მდგომარეობიდან გამომდინარე, რომელიც ეხება საქართველოს კავშირგაბმულობის შიდა ქსელს, საქართველოს კავშირგაბმულობის სამინისტროს სურს ეს საკითხები განიხილოს თქვენი თანდასწრებით. გვატყვიებთ თბილისში. შეგვატყვიებთ ჩამოსვლის თარიღი.“

პატივისცემით ვლ. კობახიძე
ინტელსატი

ქალბატონო ნინო, რას გვეტყობოდა იროიდ ხიტყვი... ქალბატონო ნინო, რას გვეტყობოდა იროიდ ხიტყვი...

გულმონყალება არ გვესწავლება...

როგორც ვიუწყებოდით, თბილისში ორი კვირა იმყოფებოდა ამერიკის შეერთებული შტატების „დეტროიტის“ ცენტრის ექიმთა ჯგუფი...

მათგანი თავად ნახეს ამერიკელმა სპეციალისტებმა. ბევრის მდგომარეობა რთულია. „დეტროიტის“ ცენტრის თანამშრომლები აპირებენ ამერიკაში წიყყანონ რამდენიმე, მაგრამ როდის, ამაზე კონკრეტულად ვერ გვიასუბებთ...

ნობის გასაცნობად. ამგვარი კონკრეტული სამი ქართველი ექიმი უკვე მივლინებული იყო ამერიკის შეერთებული შტატებში. თბილისში ჩატარებულმა კონფერენციამ გვიჩვენა, რომ ამგვარი მივლინებები უსათუოდ ესაჭიროება საშუალო სპეციალური პერსონალსაც...

დაიწყო ახალი სასწავლო წელი. ცხელი ზაფხულის უზუნველი დღეების შემდეგ პატარებს მისწავლად დაუბრუნდნენ თბილისი მხარე, წიგნებთან განმარტობა და კიდევ...

გვაბიძებოდა ზღაპრული სამყარო

ამ იდუმალი და წარმტაცი სამყაროს ნიბლი და აღტაცება, სიკეთისა და სიმართლის რწმენა, დაბრკოლებების გადალახვის უნარი, მოყვასის გატანის, ბოროტების განჭიქების, სუსტის ქომაგობის, სიბრძნეობის ვერსიები...

სახალსო მოხმარების სახანოს კოოპერატივი „დეტა“ უზრუნველყოფს ნახევარ აბტომატს CO2-ის არაფი, რომელიც უზიქლება წაგამტებით გამოიყენონ ავტომატითაღებაში...

რა გვაკვირებს უარსაყოფი?.. რეცენზიის მაგიერ

გამომცემლობა „ხელოვნება“ გამოსცა პროფ. აკაკი სურგულაძის წიგნი — „ქართული კულტურის ისტორიის ნარკვევი“. ბევრი რამ ნაკლი, ფაქტობრივი და აზრობრივი ლაფსუსი თუ ძველი დოკუმენტური აზროვნების ბევრი მარქსისტული სტერეოტიპი და იდეოლოგიური შტამები მოიძებნება ამ მდიდრულად ილუსტრირებულ 500-გვერდიან წიგნში...

ცივილიზაციის თვითმყოფლობის და მის შორეულ ისტორიულ ფესვებს. ერთი სიტყვით, საქართველოს ისტორიისა და მისი ფილოსოფიის დამხმარე სახელმძღვანელოდ ჩაფიქრებული წიგნის იდეოლოგიური ბაზა, წინასწარ აღებული მარქსისტული სტერეოტიპი და დოგმატი მასში წარმოჩენილ მდიდარ ფაქტობრივ მასალასთან აშკარა დისპარამონიას ქმნის.

ცია. ეს ბოლშევიზმით გაუქმდებოდა მარქსისტული მსოფლმხედველობა. მაგრამ მარქსიზმი ის იდეოლოგია არაა, რომელიც ასე მალე და რთულად ამოვა აღამიანთა შეგნებდნენ. ამასთან, მისი უარყოფის პროცესს არ უნდა გადავადოთ, ისეთი რამ, რაც დღევანდელი მსოფლიო სტრუქტურის თვალსაზრისით ანგარიშის გაწევას თხოულობს ჩვენგან. მაგალითისთვის ავიღოთ „სოციალიზმის“ იდეა — მარქსისტული იდეოლოგიის წამყვანი დედა, რომელიც თავდაპირველი კაპიტალიზმის სოციალურმა ანტიგონიზმმა წარმოშვა მარქსიზმამდე ადრე და რომელიც ამა თუ იმ ფორმით და დროებით შემდგომში თითქმის ყველა ქვეყნის ისტორიული განვითარების თავისებურ გზა-მკვლევად იქცა. წარსულიდან აქ შეიძლება გავიხსენოთ რუსეთის „ახალი კურსი“, დღევანდელიდან კი, შვეიცის ან ისრაელის მაგალითები. თავს კიდევ ბევრჯერ შევახსენებთ თავს, მთელ უმეტეს იქ, სადაც სოციალური პრობლემები ჭარბობით კლავს მწვავედ და, პირველ რიგში კი, ჩვენთან.

დასხვა ფორმაციებზე დაყოფის რეალური აზრი და საფუძველი არა აქვს — უკეთეს შემთხვევაში, მხოლოდ პაროქიულად თუ მივიღებთ მას. თავისთავად აღებული „სოციალიზმის“ ცნება და იდეაც აქ არაფერ შუაშია — პრობლემის არის მის რეალურად, როგორც მხოლოდ და მხოლოდ საზოგადოებრივ-ეკონომიკური განვითარების ბუნებრივ-ისტორიული განვითარების გზით და არა რომელიმე „ბელადის“ ნებისყოფით. ნებისმიერი განხილვა ამ გზადან, მისი რაიმე მნიშვნელოვანი, მით უმეტეს კი, არხებითი კორექტირება, თუნდაც ყველაზე კეთილი სურვილებით; საბოლოო ჯამში არ შეიძლება კრახით არ დამთავრდეს.

რაციონალური საწყისი ვეძიოთ. დაბოლოს, კიდევ ერთხელ გინაკის წიგნზე: თუ წინასწარ აკვირებით ჩავეხივებთ მას, ბევრი რამე მოვიძიებთ ანათემანე გადასაცემად, მაგრამ საჭირო კი არის ასეთი ძიება-ანალიზი? რას გვაძლევს იგი, გარდა პაროქიულად აშხიციების გამწვანებისა, რას წაადგება ჩვენს საერთო-ეროვნულ საქმეს? თუ პანევირიზმზე მიდგება საქმე, ეს ცოცხალი წარსულისა, თუ დღევანდელი მისი არაფერ არაა. ამ მხრივ ნიშან-ბეჭდები, რომ თვით ივანე ჯავახიშვილიც კი ვერ გადაურჩა თავის დროს მას.

THALASSA **PAN AM** **adidas** **METAXA**

brother Die Zukunft heute

Mynta
Zahnpflege aus NaturRohstoffen
ჯანსაღი

Lattoflex

interlübke

R

უურადლება! უურადლება!
კომერციულ ცენტრებს,
კონსორციუმებს, კონცერნებს,
ფირმებს, მცირე საწარმოებს,
საწარმოებს, სახელმწიფო
გაერთიანებებს, სავაჭრო,
დაწესებულებებს, სამეურნეო
ასოციაციებს, კომერციულ
გაწეობებს, ბანკებს,
კომპერატივებს, მეურნეობებს და
სხვა ახალი ტიპის იურიდიული
პირის უფლებების მქონე
ეკონომიკურ სტრუქტურებს.

ცხადდება კონკურსი!
გამარჯვებულს მსოფლიო ბიზნესში
უკეთესი გათვითცნობიერებული
შრომითი კოლექტივი.

გვიანტერესებს პასუხი კითხვაზე
თუ რას ნიშნავს და საიდან მოდის
უცხოური ფირმების
დასათაურებაზე და ემბლემაზე
ერთი მეტად გავრცელებული
სიმბოლო R

გამარჯვებულს ექნება
შესაძლებლობა ისარგებლოს
სერვისით, რომელიც ამერიკის
შეერთებულ შტატებში წელიწადში
მას რამდენიმე ათასი დოლარი
დაუჯდება.

ველით თქვენს პასუხებს
მისამართზე:
თბილისი, ანავის № 7. შრომის
სახსნე XII სართ. ასოციაცია
„ქახეხის“ და ფირმა „არგოს“
ერთობლივი სააგენტო „აღვა“.
ტელ. 38-01-96.
პასუხების მიღების ბოლო ვადაა
ა. წ. 20 ოქტომბერი.

ANTASTINA
DIA DE TOSCANA

GORE-TEX
So unvergleichlich wie unsere Haut

Thinsulate

ინფორმაცია

პპირას მოსკოვში დამთავრდა
ჩოგბურთელ ქალთა დიდი საერთა-
შორისო ტურნირი „კაფტ ჯენერალ
ფულსი“. ტურნირი, რომელიც „გე-
რჯინია სლიმის“ სერიაში შედის,

საკმაოდ წარმომადგენლობითი იყო
და მის საპრიზო ფონდს 150 000
დოლარი შეადგენდა. მონაწილეთა-
გან ყველაზე მაღალი რეიტინგი
ჩვენ თანამემამულეს ლელა მესხს
ჰქონდა და იგი ტურნირის ფავო-
რიტად იყო მიჩნეული. ლელამ ჩი-
ნებულად ჩაატარა ეს ტურნირი და

გამარჯვებულს სახელი მოიპოვა.
ამ გამარჯვებით ლელა მესხმა კე-
ლდე ერთხელ დაამტკიცა, რომ შე-
სანიშნავ სპორტულ ფორმაში იმ-
ყოფება.

აი, ლელას შედეგებიც ამ ტურ-
ნირზე:

მეთექვსმეტედღიანი: მესხი —
კრაიჩივიკოვა (ჩეხოსლოვაკია)
6:3, 6:0;

მერვედღიანი: მესხი — მაგდა-
ლენა მალევეა (ბულგარეთი) 6:3,
6:1;

მეოთხედღიანი: მესხი — კარინა
გაბსლუოვა, (ჩეხოსლოვაკია) 4:6,
6:3, 6:1;

ნახევარდღიანი: მესხი — ანა
მინტერი (ავსტრალია) 6:2, 6:4;

ფინალი: მესხი — ელენე ბრიუ-
ხოვეცი (სსრკ) 6:4, 6:4.

კიდევ ერთხელ ვულოცავთ ლე-
ლას ამ წარმატებას და ჩვენი გე-
ზეთის მკითხველებს ვპირდებით,
რომ შემდეგ ნომერში შემოგთავა-
ზეთ ინტერვიუს ლელა მესხთან,
რომელიც ჩვენმა კორესპონდენტმა
ჩამოართვა მოსკოვში გამგზავრე-
ბის წინ.

**ვიზაგის
სათარგმნად**

გთხოვთ, მიმართოთ
კომერციულ ფირმა
„ზევს“, რომელიც მიგი-
დებთ ყოველდღე დახვე-
ნების დღეების გარდა.
11-დან 21 საათამდე. ვი-
ზების თარგმნა ხდება ერთ
დღეში, გთხოვთ, წინასწარ
დაგვიკავშირდეთ ტელე-
ფონით, 22-58-40 და გვე-
წვიოთ მისამართზე: თბი-
ლისი, პეტრიაშვილის ჩიხი
№ 2.

სასწავლო კორპორაცია
„განათლება“

აგრძელებს საშუალო სკოლის
მოსწავლეთა და აბიტურიენტთა მი-
ღებას. მსურველებს შეუძლიათ
პოეზიადონ ნებისმიერ სოფელში,
რომელიც ბარდება მისაღებ გამო-
ცდაზე ყველა ტიპის უმაღლეს
სასწავლებელში. მეცადინეობას
უძღვებიან უმაღლესი სასწავლებ-
ლებიდან მოწვეული პროფესორ-
მასწავლებლები. სწავლა ქართულ
და რუსულ ენებზე. მეცადინეობა
ტარდება მცირეგროუპულ
ჯგუფებში. გამოცდების პერიოდში აბი-
ტურიენტებს უტარდებათ დამატე-
ბითი კონსულტაციები. საჭირო შე-
მოთვევაში კომერციული დაიცავს
აბიტურიენტთა ინტერესებს საბრე-
ტენოთა კომისიისთან.

კორპორაციაში გახსნილია უცხო
ენების შემსწავლელი (ინგლისური,

ფრანგული, გერმანული, ესპან-
ური, იტალიური, არაბული, სპარ-
სული, თურქული, ებრაული, სერ-
ბული) ჯგუფები. სწავლა სამეურ-
ნო დიპლომაზე. თანხა ვადამდ
ხდება როგორც ორგანიზაციის და-
ფინანსებით, ასევე ინდივიდუალ-
ური ვით. განცხადებები მიიღება
ყოველდღე. გარდა კვირისა, 18-დან
21 საათამდე.

მისამართი: ქ. თბილისი, დავით
აღმაშენებლის გამ. № 188, ტყე-
ნავის ტრანსპორტის ტექნიკუმის
შენიშნა.

ქ. თბილისი, მე-10 საშუალო
სკოლა, ოქტომბრის ქ. № 189.

უურადლება!

გაზეთი „ახალგაზრდა
ივანიშვილი“ და საბე-
ლივიზიო პროგრამა
„ილუსიონიზმი“ რეპლა-
მები შეგიძლიათ შეუ-
კვეთოთ ტელეფონზე:
87-58-25; მისამართი:
ბუდაპეშტის № 1. (11.00
სთ-დან 17.00 სთ-მდე).
ფირმა „არგო“-ს
სარეკლამო სააგენტო

**სალონებრილი
ქვერიული**

Обществено - Политическа
политическа газета
«Ахалгазди Иверელი»

ტელეფონები: მისაღები — 98-97-81;
პასუხისმგებელი მდივანი — 98-81-58;
წერილების განყოფილება — 98-99-49.

საქართველოს კ. ც. -ს ხელმა 380096, თბილისი-98, 8. კობახიძის ქ. № 14, აბეცდება
ოქტომბრი წების სავაჭრო კორპუსში, სოხორაულის № 89
8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 Наш индекс 66400

გაზეთი გამოდის კვირის სახსრად
საშუალოდ, სუბსაბს, შაბათს.
რედაქციაში შემოსული მისაღები ავტო-
რებს უკან არ უბრუნდება.

საქართველოს კ. ც. -ს ხელმა 380096, თბილისი-98, 8. კობახიძის ქ. № 14, აბეცდება
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

რედაქტორი
მერაბ ბალარაიშვილი

რედაქციის მისამართი
ქ. თბილისი — 380096.
8. კობახიძის ქ. № 14.